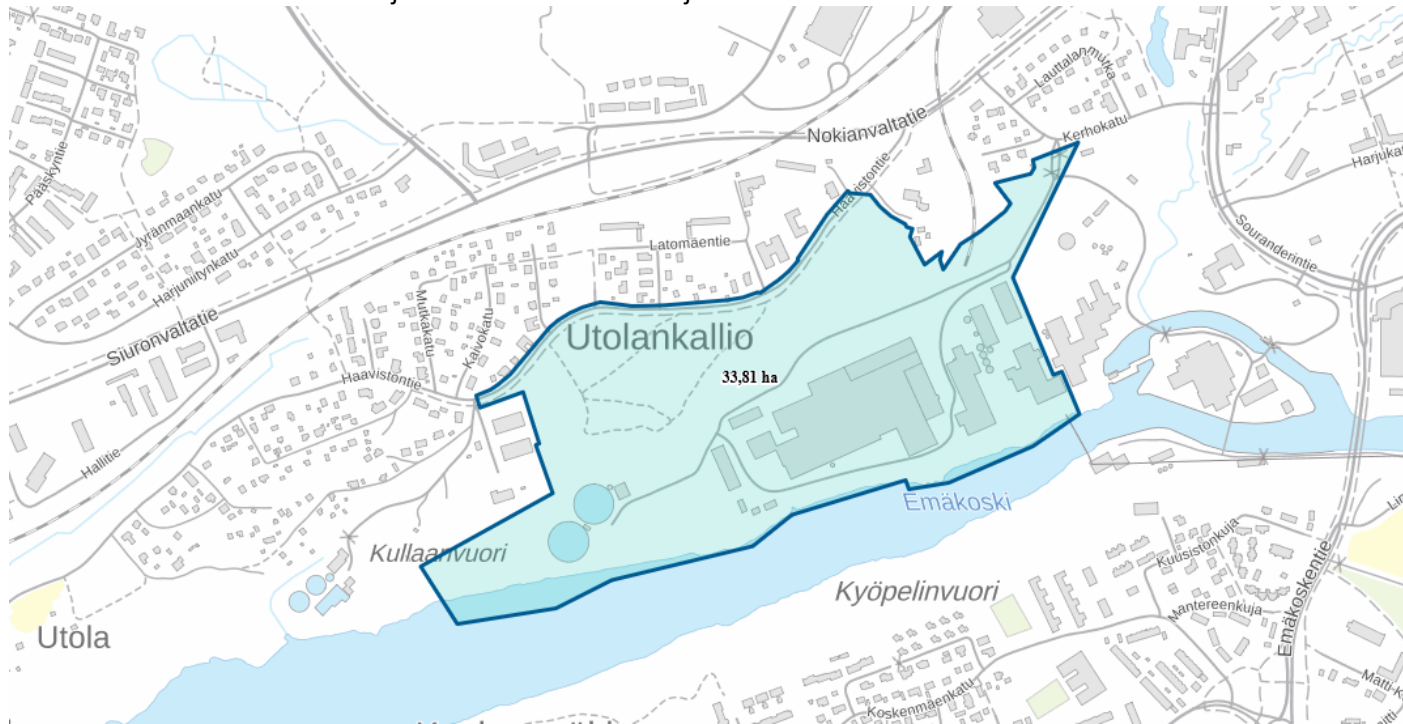

ASEMAKAAVAMUUTOKSEN SELOSTUS JA OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

ASEMAKAAVAMUUTOS KORTTELIN 1-3 OSA, NOKIAN PUHDISTAMO tweb: NOK/1346/05.00.02/2020

Taustakarttaotteessa sinisellä rajattu asemakaava-alue sijaitsee 1 km länteen Nokian keskustasta.

TIIVISTELMÄ

Kaavamuutoksen tavoitteena on muuttaa teollisuuskinteistön osan käyttötarkoitus maakuntakaavan mukaiseksi Nokian uutta jätevedenpuhdistamoa varten. Rakennusoikeus säilyy mutta se jaetaan uuden kiinteistöjaoituksen mukaan. Aluetta koskevia määräyksiä ja niiden vaikutusalueita tarkennetaan.

Kaavaluonnosvaiheessa kaava-aluetta laajennettiin koskemaan kaupungin omistukseen tullutta paperitehtaan kiinteistön pohjoispuoleista Haaviston tien varren teollisuusaluetta, jonka järjestämistä kaavassa on tarpeen tarkentaa. Lisäksi Haaviston tien oikaisun katualuetta on tarvetta leventää.

SUUNNITTELUVAIHEET

ALOITUS Vireilletulokuulutus 9.10.2020

VALMISTELU Kaupunkikehityslautakunta

HYVÄKSYNTÄ Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuusto

VALMIS Voimaantulokuulutus

Kaavoitusviranomainen: Nokian kaupunginvaltuusto

Kaavan laatija: Nokian kaupunki, kaupunkikehityslautakunta, kaavoitusyksikkö

Yhteyshenkilö: projektiarkkitehti Jorma Hakola p. 0503958759,

s-posti: etunimi.sukunimi@nokiankaupunki.fi

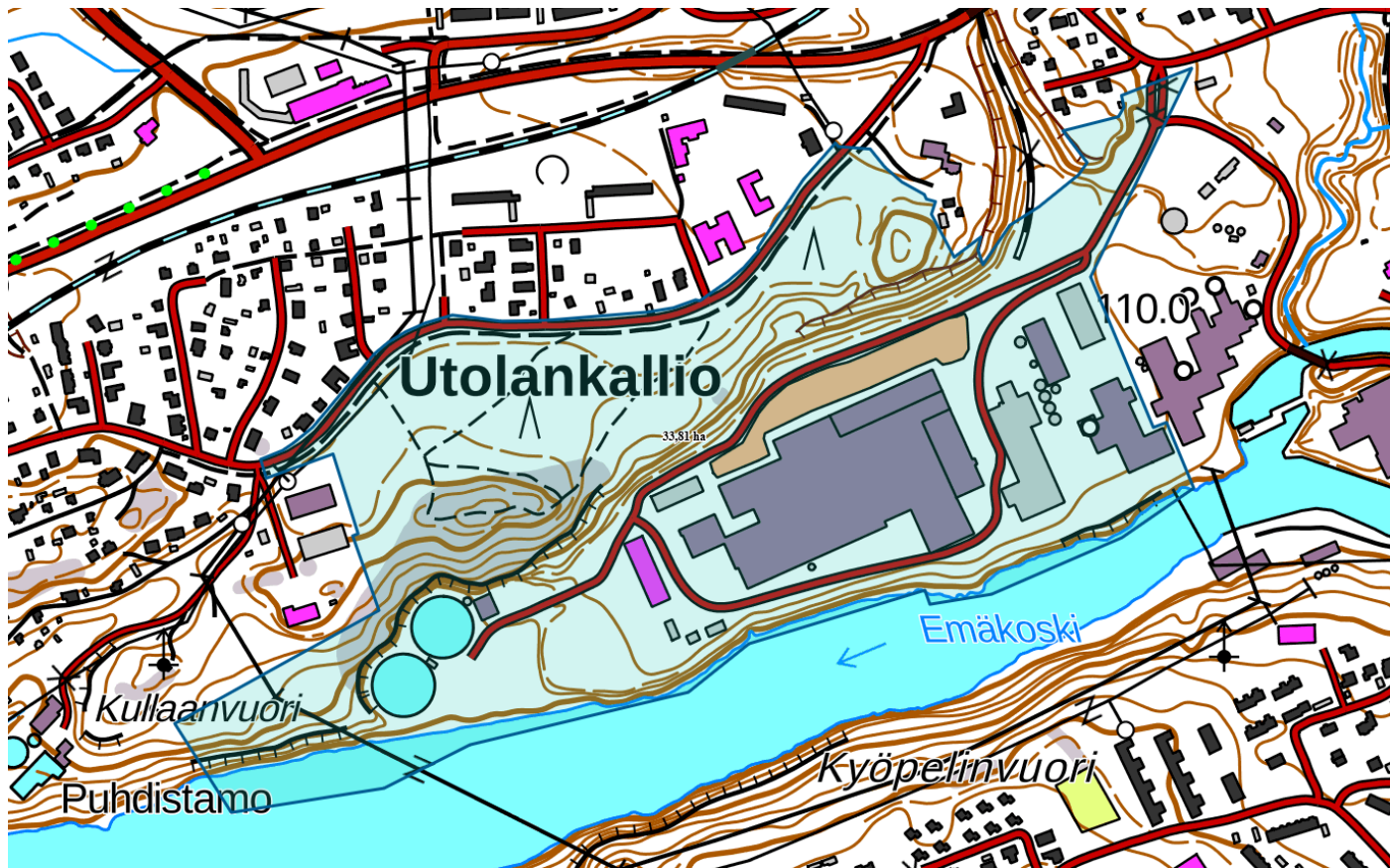

0 OSALLISTUMIS- JA ARVINTISUUNNITELMA, 15.2.2019, 7.1.2020, 11.11.2020

0.1 Suunnittelualue

Asemakaavamuutos koskee 1. kaupunginosan tonttia 536-1-3-20 pinta-alaltaan 261 370 m².

Maastokarttaotteessa kaava-alue on rajattu sinisellä.

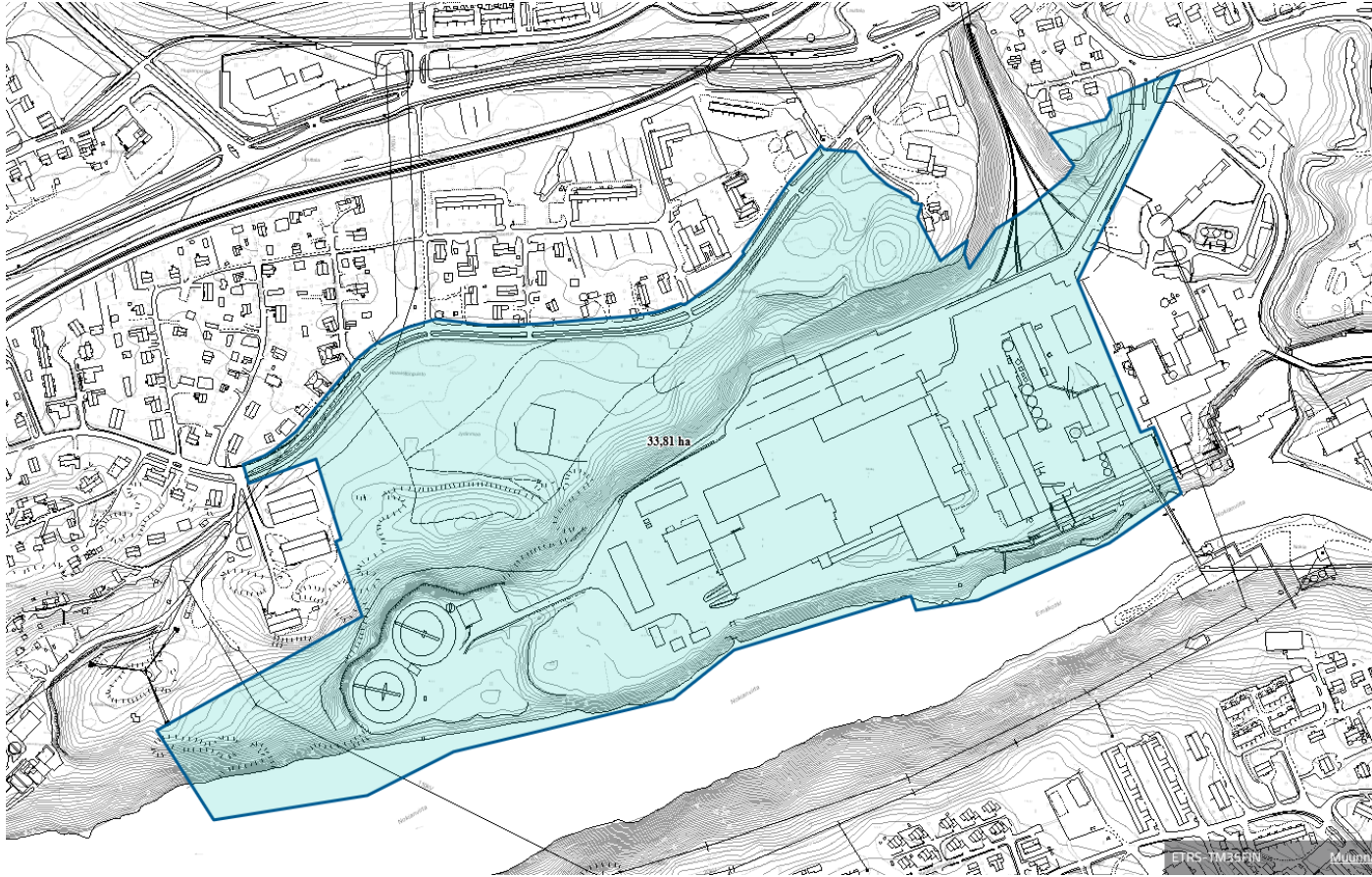

0.2 Asemakaavan suunnittelun tavoite

Kaavamuutoksen tavoitteena on muuttaa teollisuuskiinteistön osan käyttötarkoitus maakuntakaavan mukaiseksi Nokian uutta jätevedenpuhdistamoa varten. Rakennusoikeus säilyy mutta se jaetaan uuden kiinteistöjaotuksen mukaan. Aluetta koskevia määräyksiä ja niiden vaikutusalueita tarkennetaan. Kaavaluonnosvaiheessa kaava-aluetta laajennettiin koskemaan kaupungin omistukseen tullutta paperitehtaan kiinteistön pohjoispuoleista Haavistontien varren teollisuusaluetta, jonka järjestämistä kaavassa on tarpeen tarkentaa.

Kuva: Kantakarttaotteesta kaava-alue on rajattu sinisellä.

0.3 Osalliset

Nokian kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta, Nokian Vesi. Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaanliitto, Pirkanmaan maakuntamuseo, Pirkanmaan pelastuslaitos, Museovirasto, Turvallisuus ja kemikaalivirasto Tukes, Pohjolan voima Oyj, Elenia Verkko Oyj, Oy Essity Finland Ab, Nokian vesi Oy.

Kaava-alueen ja siihen rajoittuvan alueen maanomistajat tai vuokraoikeudenhaltijat

Lisäksi osallisia ovat kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa: Tällaisia ovat mm. kaavan vaikutusalueen asukkaat sekä alueella toimivat yritykset, elinkeinonharjoittajat, yritysten työntekijät ja yhdistykset.

0.4 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely

Aloitutus: Asian vireilletulo ilmoitetaan kuulutuksella tai kaavoituskatsauksessa, laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

Valmistelu: Valmisteluasiakirjat / kaavaluonnos, OAS, Kaupunkikehityslautakunta päättää valmisteluaineiston nähtäville asettamisesta, kuulutus ja nähtäville tulo, > mielipiteet ja lausunnot

Ehdotus: Valmisteluvaiheen palaute, kaava-asiakirjat. Kaupunkikehityslautakunta päättää ehdotuksen nähtäville asettamisesta, kuulutus ja nähtäville tulo, > muistutukset.

Maankäyttösopimus: Hankkeesta laaditaan maankäyttö- ja luovutus sopimus.

Valmis: Asemakaavan muutoksen hyväksyy Nokian kaupunginvaltuusto, > valitusmahdollisuus, voimaantulo-kuulutus

0.5 Tiedottaminen, yhteystiedot, palaute

Aineistojen nähtävillä pidosta tiedotetaan kuulutuksilla, jotka julkaistaan kaupungin virallisella ilmoitustaululla (kaupungintalo Harjukatu 23) ja kaupungin Internet-sivuilla osoitteessa <https://www.nokiankaupunki.fi/kuulutukset/> ja lisäksi vireille tulo ja valmisteluvaihe Nokian Uutiset-lehdessä.

Nähtävillä olevaan kaava-aineistoon voi tutustua kaupungin virastotalon (Harjukatu 21) 3. krs ilmoitustaululla tai kaupungin Internet-sivuilla osoitteessa <https://www.nokiankaupunki.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus-ja-maankaytto/nahtavilla-olevat-kaavat/>

0.6 Mielipiteet, muistutukset ja lausunnot

Kaava-aineiston nähtävillä olo aikana voi kaavaluonnoksesta ja kaavaehdotuksesta antaa palautetta. Palautteen anto osoite on Nokian kaupunki, Kaupunkikehityspalveluiden kirjaamo, kaupunginvirasto Harjukatu 21, 3 krs, 37100 Nokia. Sähköpostiosoite: kaupunkikehityspalvelut@nokiankaupunki.fi

0.7 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat ja päätökset

Valtioneuvoston päätös RKY 2009 22.12.2009, valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen 1993 inventoinnin korvaamisesta sen vuonna 2009 valmistuneella valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoituksena inventointina

Alueella on voimassa **Pirkanmaan maakuntakaava 2040**, jossa suunnitteluala on kasvutaajaman kehittämisvyöhykkeellä ja alueen itäosa on tiivistettävää asemanseutua ja alue on merkitty työpaikka-alueeksi. Alueella on kohdemerkintänä yhdyskuntateknisen huollon alue jätteenpoltto ja jätevesien käsittely ETJ. Alueelle on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (Nokian teollisuuslaitokset, RKY, Museovirasto 2009), ja alue on suurelta osin Pyhäjärven - Nokianvirran - Kuloveden maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta (Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaat maisemat, Pirkanmaan liitto, 2013). Lisäksi alueen länsipäässä on osa arvokasta geologista muodostumaa (Kullaanvuori) ge2 Kallioalue. Alueen halki kulkee voimalinja.

Kasvutaajamien kehittämisvyöhyke merkinnällä osoitetaan vyöhyke, jonka maaseutualueet sekä maa- ja metsätalousvaltaiset alueet ovat maakuntakaavan tavoitevuoden 2040 jälkeisiä potentiaalisia taajama-alueiden, väyläverkoston ja muun yhdyskuntarakenteen laajenemissuuntia ja joihin kohdistuu hajarakentamispainetta. Kasvuvyöhykkeeseen kuuluvat Akaan, Hämeenkyrön, Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Pirkkalan, Pälkäneen, Tampereen, Valkeakosken, Vesilahden ja Ylöjärven ne alueet, joiden saavutettavuus, väestökehitys ja aluerakenne täyttävät kasvuvyöhykkeen kriteerit. Merkintä ei rajoita maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien maaseudun elinkeinojen kehittämistä ja näihin liittyvää rakentamista. Kehittämissuositus: Alueen maaseutualueet sekä maa- ja metsätalousvaltaiset alueet tulee turvata tulevaisuuden yhdyskuntarakenteen laajentumisalueeksi. Alueelle suuntautuvaa asuin- ja työpaikkarakentamista on ensisijaisesti ohjattava taajama-alueille ja kyliin. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää liikennejärjestelyihin, erityisesti joukkoliikenteen mahdollistavaan yhdyskuntarakenteeseen, infrastruktuuriin, palvelujen saavutettavuuteen, toimiviin virkistysalueisiin sekä luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen turvaamiseen.

Tiivistettävä asemanseutu merkinnällä osoitetaan yhdyskuntarakenteeltaan tiivistettävät alueet, jotka tukevat ensisijaisesti raideliikenteeseen. Suunnittelumääräys: Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on pyrittävä raideliikennettä tukevaan tiiviiseen yhdyskuntarakenteeseen sekä laadukkaisiin kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiin. Tiivistettävän alueen laajuus tulee tarkentaa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Työpaikka-alue merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät ja toimialarakenteeltaan monipuoliset liike- ja toimistorakentamisen tai tuotantotoimintaan varatut alueet. Merkintään liittyy Nokialla Kaakkurijärven Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em7, Tampereella, Nokialla ja Ylöjärvellä Myllypuron Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em13 ja Ylöjärvellä Perkonmäen Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em15.

Suunnittelumääräys: Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota tarkoituksenmukaiseen toteutusjärjestykseen ja yhdyskuntarakenteen eheyteen sekä joukkoliikenteen järjestelyihin ja toimiviin kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiin. Alueelle ei tule osoittaa merkittävää määrää uutta asumista eikä asumiseen saa kohdistua merkittäviä ympäristöhäiriöitä. Tampereen Pärrinmaan, Pirkkalan Linnakallion ja lentoaseman läheisellä työpaikka-alueella tulee alueiden suunnittelussa ottaa huomioon lentoesterajoituspinnot ilmailumääräyksen AGA M3-6 mukaisesti. Merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksikköjen koon alarajat ovat seuraavat: • Paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan osalta koon alaraja on Tampereen, Nokian, Pirkkalan, Ylöjärven, Lempäälän, Kangasalan ja Valkeakosken keskustaajamien alueella 15 000 k-m²; Akaan, Hämeenkyrön, Ikaalisten, Mänttä-Vilppulan, Oriveden, Parkanon, Sastamalan ja Virtain keskustaajamien alueella ja Mouhijärvi-Häijään alueella 7 000 k-m². • Muilla työpaikka-alueilla koon alaraja on paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan osalta 3 000 k-m². Alueen suunnittelussa on otettava huomioon, etteivät vähittäiskaupan suuryksiköt aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia seudun palveluverkon tasapainoiselle kehittämiselle.

Yhdyskuntateknisen huollon alue, jätteenpolto ja jätevesien käsittely (Kullaanvuoren puhdistamo, Nokian paperitehtaan puhdistamo). Kohdemerkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät jätteenpolttolaitokset sekä jätevedenpuhdistamot, joiden asukasvastineluku on vähintään 20 000. Suunnittelumääräys: Merkittävät ympäristöhaitat on estettävä teknisin ratkaisuin. Tampereen Sulkavuoren alue on varattu maanalaista jätevedenpuhdistamoa varten. Sulkavuoren alueella tulee ottaa huomioon mahdollisuus lietteiden käsittelyyn. Lisäksi puhdistamon suunnittelussa tulee maanpinnalla turvata virkistyskäytön edellytysten jatkuminen.

Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (Nokian teollisuuslaitokset) merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet (RKY 2009). Kohdemerkinnällä osoitetaan sellaiset alueet, joiden osoittamiseen ei maakuntakaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää. RK-merkinnällä osoitetaan karttateknisistä syistä erillisillä kartoilla esitetyt arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt. Valtakunnallisesti merkittävät historialliset tienlinjaukset osoitetaan vht-viivamerkinnällä. Suunnittelumääräys: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Uusi rakentaminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen.

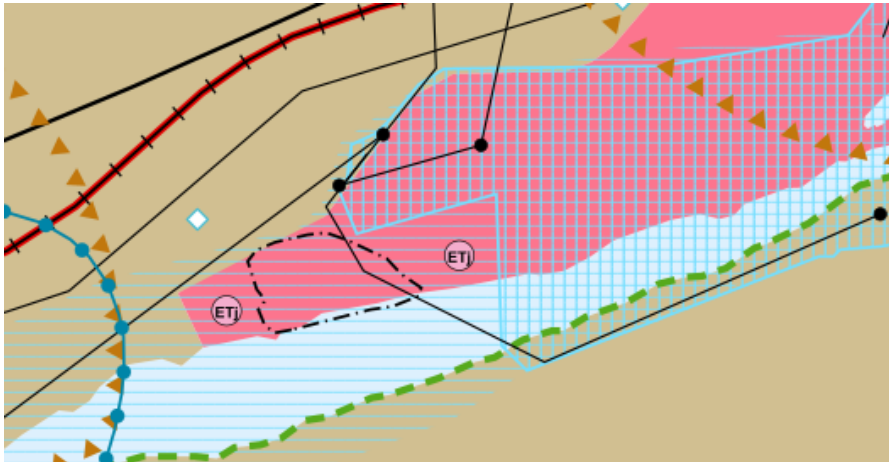
Maakunnallisesti arvokas maisema-alue (Pyhäjärven - Nokianvirran - Kuloveden kulttuurimaisema) merkinnällä osoitetaan valtakunnallisiksi esitetyt, maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (Ma) sekä maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (Mam). Suunnittelumääräys: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Avointen maisematilojen säilymiseen ja uusien rakennuspaikkojen sijaintiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Maisema-alueiden kanssa päällekkäiset maakunnallisesti arvokkaat kulttuurimaisemat on esitetty kaavaselostuksen liitekartalla "Kulttuurimaisemat".

Arvokas geologinen muodostuma (Kullaanvuori) ge2 Kallioalue (arvoluokka 4).

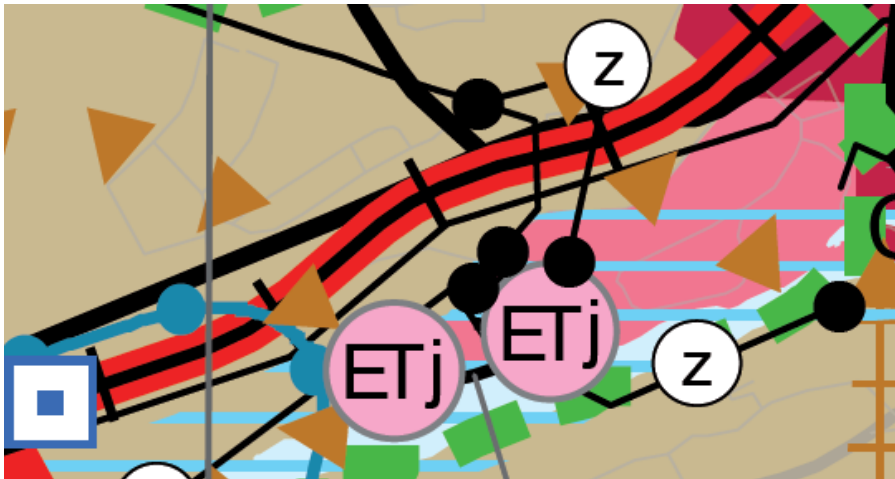
Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaat kallioalueet (ge2). Merkinnällä osoitetut geologiset muodostumat sisältävät merkittäviä, maa-aineslain tarkoittamia geologisia, maisemallisia ja luonnontieteellisiä arvoja. Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätaloustaloustaloutta. Suunnittelumääräys: Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että geologisten muodostumien sisältämien arvojen säilyminen turvataan. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon mahdollisten maisemavaurioiden korjaustarve. Suojelumääräys: Alueen erityispiirteitä haitallisesti muuttavat toimenpiteet ovat kiellettyjä. Alueella saa kuitenkin ottaa kiviaineksia maisemavaurioiden korjaamiseksi.

Voimalinja (Melo - Nokian tehtaot 110 kV, Hajuniitty - Nokian tehtaot 110 kV) merkinnällä osoitetaan olemassa olevat 400 kV:n ja 110 kV:n voimalinjat. Maakaapeloituja voimalinjoja ei osoiteta maakuntakaavakartalla.

Kuva: Kuvassa alla on maakuntakaavaote karttapalvelusta.

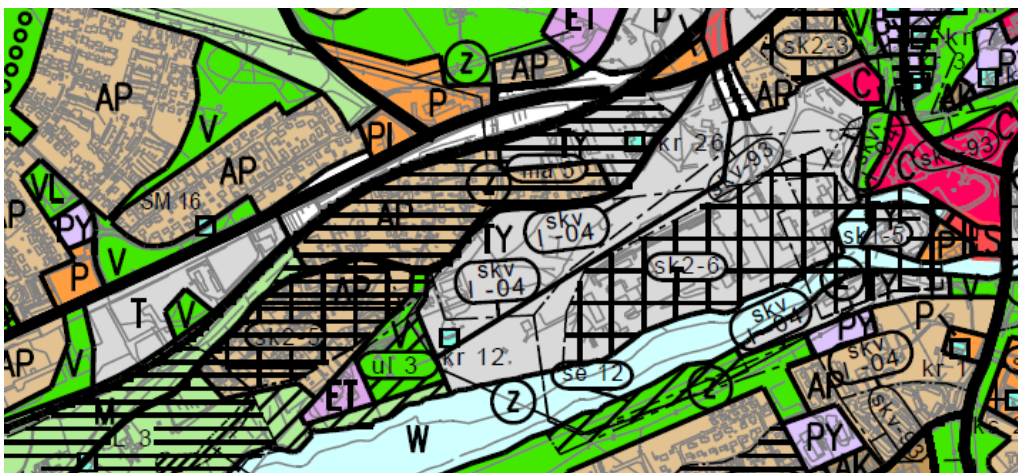

Kuva: Kuvassa alla on maakuntakaavaote painettavasta tulosteesta.

Keskustaajaman osayleiskaavassa 2010, korttelialue on osoitettu työpaikka-alueeksi (TY), jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Alueelle on merkitty valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö skv I-04, skv - 93 ja 110 kV sähkölinja,

Kuva: Kuvassa alla on yleiskaavaote.

Kuva: Kuvassa alla ajantasakaavaote.

Alueella on voimassa 26.8.2013 hyväksytty asemakaava 1:123 joissa alue on merkitty teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T) ja rakennusoikeudeksi 140 000 k-m². Lisäksi alueelle on merkitty valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö sekä kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaita rakennuksia.

Nokian kaupungin rakennusjärjestys on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 22.10.2001.

Pohjakarttana on Nokian kaupungin kaupunkimittauksen ylläpitämä pohjakartta.

Korttelialueella ei ole voimassa rakennuskieltoa.

Kaava-alue on osin kaupungin omistuksessa ja osin yksityisessä omistuksessa.

Asemakaavan vaikutukset arvioidaan MRL 9 §:n ja MRA 1 §:n edellyttämällä tavalla. Hankkeeseen liittyy myös jätevedensiirtoputki Siurosta. Valmistelussa tarkastellaan myös yhteisvaikutukset siirtoputken kanssa, putken vaikutuspiirissä olevat lito-oravat sekä koko hankkeen ilmastovaikutuksia.

Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta Nokian Vesi Oy:n ja Oy Essity Finland Ab:n Nokian tehtaan jätevedenpuhdistamo -hankkeeseen, Pirkanmaan ELY-keskus PIRELY/8249/2020

0.8 Luettelo kaavan selvityksistä ja kaavaan liittyvistä lisätiedoista

- Haaviston alueen luontoselvitys 2007, Tmi Mira Ranta.
- Selvitys Nokian Haaviston alueen asemakaavoituksen vaikutuksista liito-oravien esiintymiseen, Tmi Mira Ranta, 2009.
- Harjuniityn seisakkeen OYK laajennusosan luontoselvitys, Luontoselvitys M.Ranta 2020,

- Nokian Harjuniityn seisakkeen osayleiskaavan lepakkoselvitys, Faunatica Oy 2019,
- Hämeen läänin luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet, Suomen ympäristökeskus 1996,
- Pirkanmaan arvokkaiden kallioalueiden nykytilan selvitys, Pirkanmaan liitto 2015,
- Nokianvirran yläjuoksun inventointi ja ympäristöselvitys, Arkkitehtitoimisto Eija Teivas, 1997
- Nokian kulttuuriympäristöohjelma, Pirkanmaan ympäristökeskus 2001,
- Nokian paperitehtaan rakennusinventointi, Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy 2012,
- Harjuniityn kulttuurimaisemaselvitys, Sweco Oy 2020,
- Maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointi, Pirkanmaan liitto 2013,
- Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt, Pirkanmaan liitto 2016,
- Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt, Museovirasto 2009,
- Valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen huomioon ottaminen kaavoituksessa ja lupamenettelyssä VN/7642/2020, Ympäristöministeriö 2020,
- Nokian paperitehtaan alueen muinaisjäännösinventointi, Mikroliitti Oy, 2011,
- Nokia Kullaanvuoren jätevedenpuhdistamon laajennus- ja purkuputkialueen muinaisjäännösinventointi, Mikroliitti Oy 2013,
- Historiallisten kyläonttien sijainti Pirkanmaan taajama-alueilla, Pirkanmaan liitto 2014,
- Maakuntakaavaluonnoksen 2040 muinaisjäännösinventoinnit, Mikroliitti Pirkanmaan liitto 2015,
- Pirkanmaan arkeologisen perinnön ominais- ja erityispiirteiden yleiskuvaus, Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy, Pirkanmaan liitto 2015,
- Merkittävät kiinteiden muinaisjäännösten keskittymät Pirkanmaalla, Pirkanmaan liitto 2016,
- Nokian kaupunki Siuro - Kullaanvuori siirtoviemäri, FCG Oy 2013,
- Haaviston alueen meluselvityksen täydennys, Promethor Oy 2009,
- Georgia-Pacific Nordic Oy Nokian paperitehdas ympäristömeluselvitys, AX suunnittelu Oy 2009,
- Nokian lämpövoima Oy Nokian voimalaitos ympäristömeluselvitys, AX suunnittelu Oy 2009,
- Maaperän pilaantuneisuuden tutkimusraportti Haaviston alue Nokia, Sitowise oy 2019,
- Ohje voimajohtojen huomioonottamisesta yleis- ja asemakaavoituksessa, Fingrid,
- Suomen Gummitehdas Osakeyhtiö 1868-1948. Victor Hoving Helsinki 1948.
- Nokia Osakeyhtiö 1865–1965, Lars G. von Bonsdorff Helsinki 1965.
- Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat teollisuusympäristöt, Lauri Putkonen, Ympäristöministeriö, Tutkimus 4/1988. Helsinki 1989.
- Nokian ja Pirkkalan historia, Jussi Koivuniemi, Mervi Kaarninen, Pekka Kaarninen, Forssa 1994.
- Nokianvirran ja yläjuoksun inventointi ja ympäristöselvitys. Arkkitehtitoimisto Eija Teivas 1997. Nokian kaupunki.
- Kumi. Kumin ja Suomen kumiteollisuuden historia, Ritva Palo-oja ja Leena Willberg (toim), Tampereen museoiden julkaisuja 42. Tampere 1998.
- Tehtaan pillin tahdissa, Nokian tehdasyhdyskunnan sosiaalinen järjestys 1870–1939, Jussi Koivuniemi, Bibliotheca Historica 64. Helsinki 2000.
- Nokia Oyj:n historia 1–3, Martti Häikiö, Helsinki 2001.
- Puusta pehmopaperiin. Nokian Paperin historia 1865–2005, Olavi Toivola, Jyväskylä 2005.

1 KAAVASELOSTUS

1.1 Perus- ja tunnistetiedot

Kaavaseloistus koskee 9.11.2020 päivättyä asemakaavan muutokarttaa.

Asemakaavan muutos koskee kiinteistöjä 536-1-3-20 ja 536-7-45-5, 536-7-9901-0, 536-402-9-0, 536-405-1-46, 536-405-1-47, 536-413-1-49, 536-413-3-1, 536-413-5-1, 536-413-5-2, 536-413-5-3

Asemakaavalla muodostuu korttelin 3 osa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta ja yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue sekä katu- ja suojaviheraluetta.

Kaavan laatija: Nokian kaupunki, kaupunkikehityspalvelut, kaavoitusyksikkö, Jorma Hakola.

1.2 Kaava-alueen sijainti

Kaavamuutosalue sijaitsee Nokian keskustassa kilometrin päässä Pirkkalaistorilta länteen.

Kuva: Ilmakuvassa alla kaava-alue on rajattuna sinisellä.

1.3 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

- seurantalomake
- ote ajantasa-asemakaavasta
- ote asemakaavan hakemistokartasta

2 LÄHTÖKOHDAT

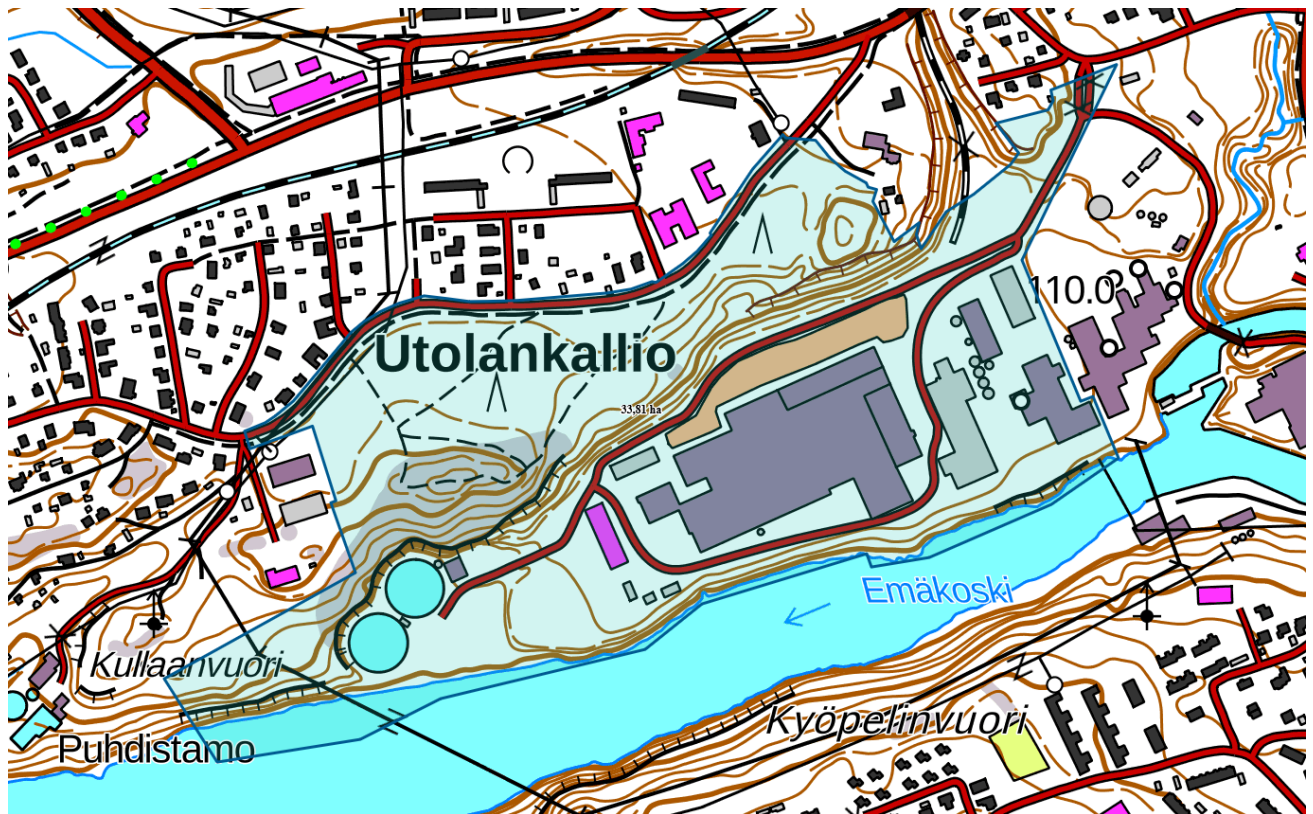
2.1 Selvitys suunnittelualan oloista

2.1.1 Luonnonympäristö

Kaavamuutosalue sijaitsee Nokian keskustan länsipuolella Nokianvirran rannassa kilometrin päässä ydinkeskustasta. Lännessä ja pohjoisessa alue rajautuu Haaviston asuinalueeseen ja idässä vieressä on Leppäkosken lämpö Oy:n lämpövoimalaitos.

Kuva: Kuvassa alla maastokarttaotteesta on kaava-alue rajattuna sinisellä.

Kaava-alueen itä-länsisuuntainen teollisuusalue sijoittuu Emäkoskesta (77 mpy) nousevan samansuuntaisen soraharjun (125 mpy.) alarinteeseen rakennetulle alatasanteelle (90 mpy) ja Haavistontien varressa olevalle rakentamattomalle ylätasanteelle (120 mpy.). Rakennettua teollisuusmaisemaa rajaavat Nokianvirtaan ja harjuun rajautuvat jyrkät, osittain metsittyneet sorarinteet. Länsipäähän erilleen sijoittuvan vedenpuhdistuslaitoksen osalta maisemarajan muodostaa harjun puolella kallioleikkaus.

Maisemallisesti Jyränmaan teollisuusmaisema (alatasanne) muodostaa oman, suojaisan ja pääosin selkeisiin maisemaelementteihin rajautuvan sekä sotien jälkeisen teollisuuden ja koneiden muokkaaman kokonaisuuden ja rakentamaton ylätasanne omansa. Nokian kaupungin yhdyskuntarakenne jää alueen ulkopuolelle Haaviston tie, Emäkosken ja metsävyöhykkeiden taakse, ainoastaan teollisuusalueen koilliskulmalla, harjun maaleikkausten reunalla on kaupunkirakenteeseen kuuluva, pääosin sotien jälkeen rakennettu pientaloalue. Kaava-alueen jakaa kahtia Jyränmaan teollisuusaluetta rajaava jyrkästi nouseva harjun kallio- ja sorapintainen maaleikkaus, johon liittyy teollisuusalueen koilliskulmalla harjun katkaiseva, vuonna 1952 valmistuneen teollisuusraiteen umpeen kasvava maaleikkaus.

Kaava-alueen luoteispuolelle, harjanteen päälle sijoittuu entinen, yhtiön tukema Nokian poikain ammattikoulu. Eteläpuolella alueen rajana on Nokianvirta, jonka voimakkaan virtauksen lopetti alavirralla 1971 valmistunut voimalaitos.

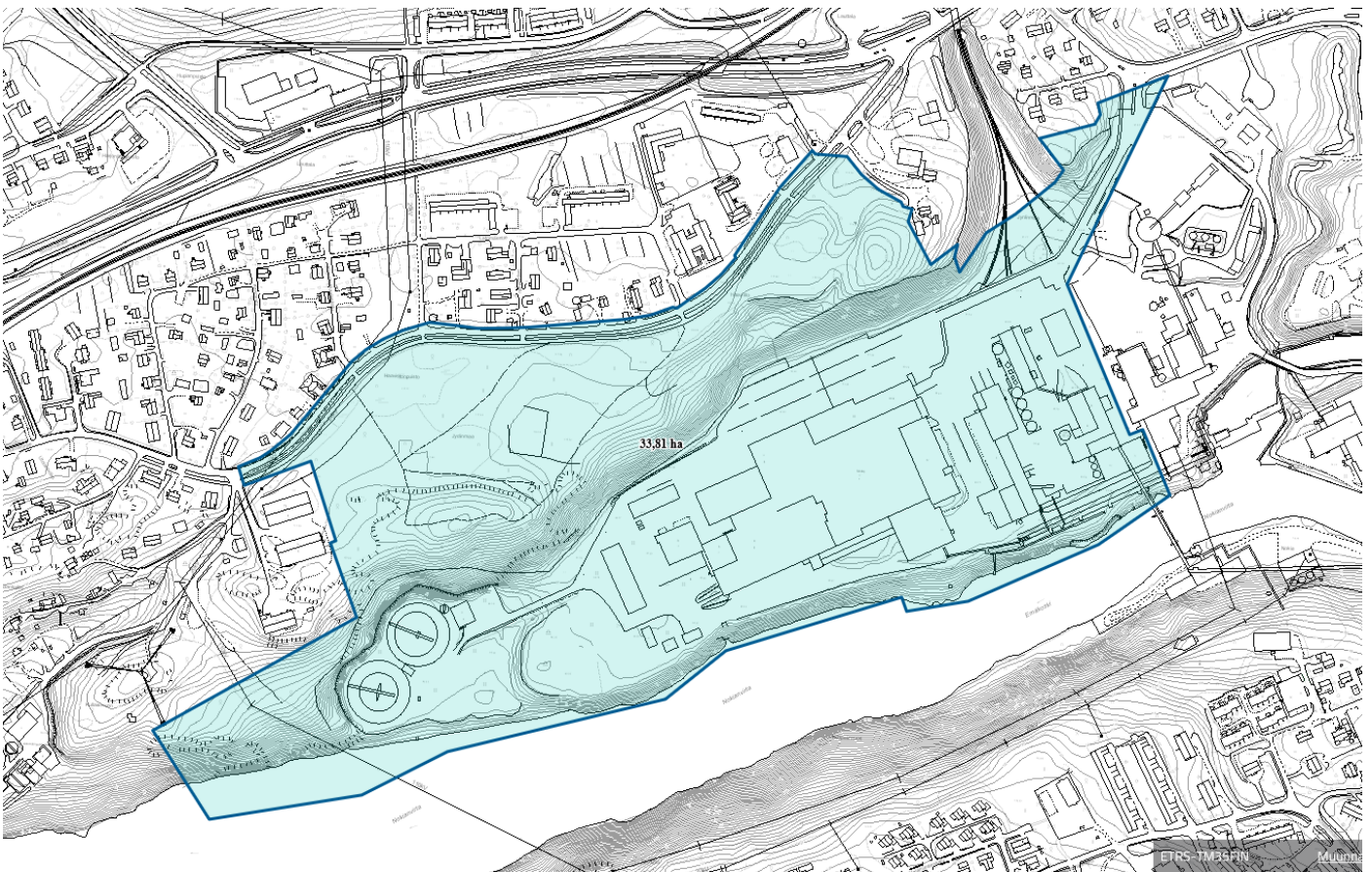

Jyränmaan länsikärjessä vedenpuhdistuslaitoksen jyrkkiin kallioleikkauksiin päättyvä teollisuusalue rajautuu Nokianvirran ja Kullaanvuoren ylittävän voimalinja-aukean ja Kullaanvuoren jätevedenpuhdistamon väliseen luonnontilaiseen metsärinteeseen. Kullaanvuoren päällä on vielä korkea teleliikennemasto kauas ulottuvine haruksineen sekä jätelietteen vastaanottokaivo.

2.1.3 Yhdyskuntarakenne

Paperitehdas ottaa prosessivetensä Nokianvirrasta Tehdassaaren läheltä ja puhdistaa omat jätevetensä omassa puhdistamossaan ennen laskua Nokianvirtaan. Lähimmät kaupungin vesi- ja viemäriverkostot ovat Kerhokadulla ja Haavistontielle. Kaava-alueen pohjoispuolella on Asemakaavassa Haavistontien oikaisu jota ei ole rakennettu.

Kuva: Kuvassa alla kaava-alue rajattu on kantakarttaotteesta sinisellä.

2.1.4 Rakennettu ympäristö, kulttuurimaisema ja muinaismuistot

Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy:n Rakennushistoriaselvityksen mukaan Nokianvirran teollisuuden, Nokian osakeyhtiön puunjalostuksen ja Nokian kumitehtaan, vaikutuksesta Nokiasta kehittyi kauppa ja nykyinen kaupunki. Nokianvirran teollisuushistoria on valtakunnallisesti merkittävä, ajallisesti se liittyy Suomen 1800-luvun jälkipuoliskon ensimmäisen teollistumiskauden keskeisiin kohteisiin, jonka rakentaminen ja tuotantotoiminta ovat jatkuneet toisen teollistumiskauden ja sotienjälkeisen suurteollisuuden kautta aina nykypäiviin saakka. Puuhiokkeen (1868), paperin (1880) ja sulfiittiselluloosan (1886) tuotanto aloitettiin tällöin vielä Pirkkalan pitäjään kuuluneen Nokian kartanon Emäkosken pohjois- ja etelärannalla. Nokianvirran toinen keskeinen teollisuuslaitos, Nokian kumitehdas, aloitti 1904. Puunjalostustuotantoa uudistettiin ja laajennettiin rakentamalla uusi Jyränmaan teollisuusalue vanhan Tehdassaaren jatkeeksi sotien jälkeen. Jyränmaalle valmis-

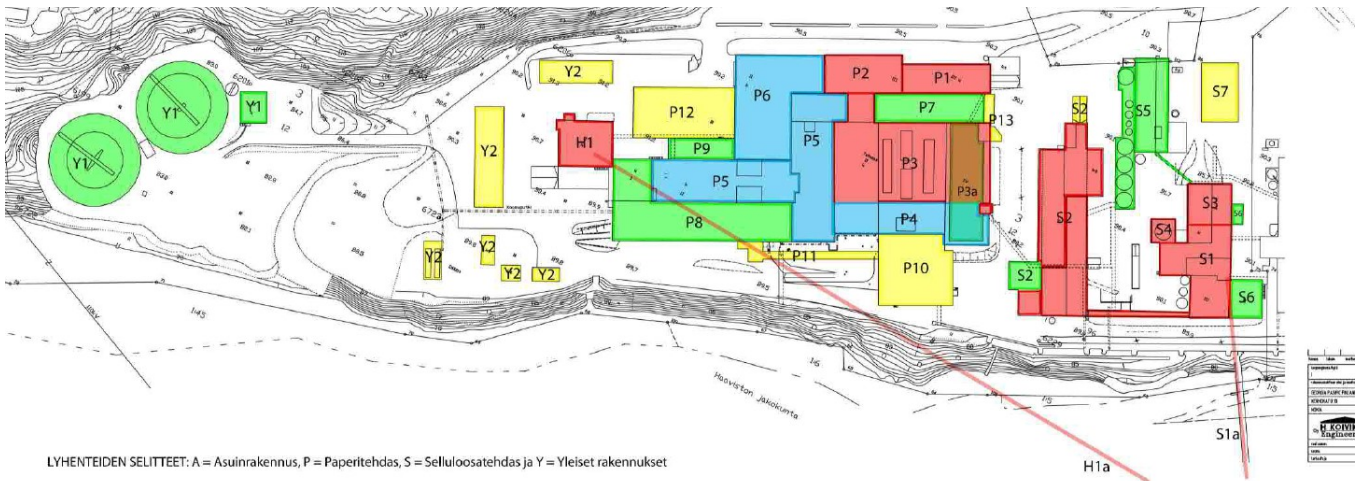
telussa olevalle kaava-alueelle rakennettiin uudet, ajanmukaiset tuotantorakennukset: paperitehdas (1952), puuhiomo (1955) ja sulfiittiselluloosatehdas (1956).

Jyränmaan tehdasalueen tasoittaminen ja uuden ratayhteyden toteuttaminen harjulla sijaitsevalle Nokian asemalle vaati runsaasti maansiirtotöitä. Ratayhteyden ja teollisuusalueen maaleikkaukset Jyränmaalla käsittivät 1950-luvulla noin 200 000 maakuution siirtämistä. Harjun muokkaus ja maasiirtotyöt jatkuivat edelleen 1970-luvulla, jolloin vedenpuhdistuslaitoksen rakentaminen edellytti kalliioleikkauksineen noin 100 000 kuution siirtämistä. Nykyinen teollisuusalue ja Nokianvirran patoaminen Melon voimalaitoksella (1971) ovatkin muokanneet ympäristön perusteellisesti, vanhaa pelto- ja luonnonmaisemaa ei kaava-alueella voi enää havaita. Harjulla sijainnut asutus hävisi pääosin harjun maaleikkausten yhteydessä ja yhtiön aikaisempi urheilu- ja virkistyskäyttö näkyy lähinnä hyppyrin maastojaanteina alueen reunalla.

Jyränmaan teollisuusalueen rakentaminen alkoi höyrykeskuksesta ja varastorakennuksesta, jotka valmistuivat 1940-luvun jälkipuoliskolla. Tämän jälkeen aloitettiin paperivaraston rakentaminen, joka valmistui kahdessa vaiheessa 1950 ja 1951. Varsinaisen paperitehtaan rakennustyöt alkoivat samaan aikaan, ja vanhasta paperitehtaasta siirretyt koneet voitiin asentaa vuonna 1953. Uusi puuhiomo valmistui 1955. Samana vuonna alkoivat sulfiittiselluloosatehtaan rakennustyöt, jossa ensimmäinen keitos valmistui 1957. Selluloosatehdas ja puuhiomo saivat raaka-aineen Emäkosken etelärannalta ilmasiltaa myöten.

Jyränmaan toisiinsa liittyvät prosessirakennukset sijoitettiin etäälle toisistaan, jotta tuleville laajennustöille jäisi riittävästi tilaa joka suuntaan. Rakennukset kytkettiin toisiinsa ilmajohdoilla, putkitunneleilla ja rautatien pää-rataan liittyvillä teollisuusraiteilla.

Jyränmaan rakentaminen jatkui 1960-luvulla, jolloin paperitehdasta ja -varastoa laajennettiin useassa vaiheessa. Tällöin paperitehtaan tuotanto keskittyi yhä enemmän pehmopapereihin. Jyränmaan rakentaminen jatkui lähes yhtäjaksoisesti aina vuoteen 1976 saakka. Tällöin valmistuivat pienemmät, joskin julkisivuihin merkittävästi vaikuttavat laajennukset, jotka tuotannollisesti tähtäsivät lähinnä jalostusasteen nostoon. Uusia rakennusosia olivat selluloosatehtaan väkiviinätehdas ja valkaisimo ja paperitehtaan jalosteosasto. Ympäristönsuojelun merkityksen nousu näkyi puhdistamon rakentamisena Jyränmaan teollisuusmaiseman länsikärkeen.

LYHENTEIDEN SELITTEET: A = Asuinrakennus, P = Paperitehdas, S = Selluloosatehdas ja Y = Yleiset rakennukset

1910-lukuA1 Asuinrakennus 1910-luku
(päärakennus)**1950-luku**P1 Paperivarasto 1949
P2 Paperivarasto 1950/1951
P3 Paperitehdas 1951 (4. kerros 1970)
H1 Puuhiomo 1955
S1 Keittämo 1956, 1959
S2 Sellun ylösotto-, varasto- ja ylä-
vesiasema 1956, 1960, 1976
S3 Jäteläpän hahduttamo 1959
S4 Kalkkikorni / happotorni 1959H1a ja S1a Hiomon ja keittämön ilma-
linjat, nytemmin purettu, 1950-luku**1960-luku**P4 Paperitehtaan laajennus 1961
P5 Paperitehtaan laajennus 1965-66
P6 Paperivaraston laajennus 1968**1970-luku**P3a Paperitehdas, 4. kerros 1970
P7 Väisälä 1970
P8 Paperitehtaan laajennus 1971
Y1 Vedenpuhdistuslaitos 1974
P9 Koepaperihalli 1975
S5 Valkaisimo (nyk. siistauslaitos) 1975
S2 Sellun ylävesiasema 1976
S6 Viinätehdas 1976
Y3 Porttirakennus 1970-luku**1981-2012**Y2 Varastoja 1980-90-luvut
P10 Peruspaperivarasto 1996
P11 Rullien siirtokuljetintunneli 1999
P13 Laajennuksia ja muutoksia 1990-2000-luvut
P12 Jalosteosaston laajennus 2005
S7 Keräyspaperin varasto 2011**NOKIA**
Paperitehtaan
rakennusinventointi
Jari Heiskanen 2012

Pohjakartta: H. Koivikko
Engineering Oy 2002

Lisäykset pohjakarttaan:
Teemu Tainen 08/2012

Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy:n Rakennushistoriaselvityksen toimenpidesuositukset selvitys esittää säilytettäväksi Jyränmaan 1940- ja 1950-luvun teollisuusmaiseman keskeiset julkisivut. Jyränmaan teollisuusmaiseman keskeisen osan muodostaa vuosina 1949–1960 valmistunut selluloosatehtaan, paperitehtaan ja puuhiomon rakennuskanta, jonka säilyminen ja suhde historialliseen, prosessiluonteiseen kokonaisuuteen tulisi huomioida tulevaisuuden maankäytön suunnitelmissa. Erityisen keskeisiä ja näkyviä puusta paperiksi -prosessiteollisuuden kiintopisteitä ovat selluloosatehtaan ja paperitehtaan pääjulkisivut, jotka sijoittuvat rakennusten itä- ja pohjoissivuille sekä pienempänä kokonaisuutena puuhiomon pohjoisjulkisivu. Säilytettävät osat: Keittämo- ja happotorni kaupunkikuvassa Sulfiittiselluloosatehtaan korkealle kohoavalla keittämörakennuksella ja happotornilla on erittäin keskeinen ja hallitseva asema Nokian kaupunkirakenteen pääväylillä ja osana Nokiavirran historiallista teollisuusmaisemaa. Rakennuksen keskeinen ja hallitseva asema teollisuus- ja kaupunkimaisemassa olisi hyvä turvata.

Sweco Oy:n laatimassa **Harjuniityn kulttuurimaisemaselvityksessä** kaavamuutosalueella on todettu, että Selvitysalueella ei sijaitse valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita, mutta Pirkanmaan maakuntakaavassa selvitysalueelle on osoitettu maakunnallisesti arvokas maisema-alue: Pyhäjärven-Nokiavirran-Kuloveden kulttuurimaisema, joka kulkee Nokian, Pirkkanen, Sastamalan ja Hämeenkyrön kuntien läpi.

Maakunnallisesti arvokas maisema-alue on Pirkanmaan tiheimmin asuttua ja luonnonelementtiensä ansiosta varhain teollistunutta Keski-Hämeen viljely- ja järvisuutua. Maakunnallisessa maisematyyppijaossa alue on sekä Lounaista viljelysuutua, että Keskeistä järvisuutua, jossa vesistöillä on maisemakuvan kannalta merkittävä vaikutus. Alueella pinnanmuodot ovat vaihtelevia mäki- ja vuorimaita, joilla pellot sijoittuvat järvien läheisyydessä oleville savikoille.

Harjuniitynkulttuurimaisema on muovautunut vuosisatoja kestäneen viljelykulttuurin ja yli satavuotiaan teollisuustoiminnan kautta. Täten maisema-alueella yhdistyy Nokian pitkä asutushistoria sekä kaupungin teollinen kehityshistoria. Pitkän asutushistorian keskeisenä tekijänä on ollut Nokiavirran merkitys historiallisena kulkureittinä. Alueen pinnanmuodot ovat vaihtelevat, ja Nokiavirtaa reunustavat monin paikoin korkeat kalliot ja tiheä puusto. Vaikka Nokiavirta on alueen historiassa ja muovautumisessa keskeinen elementti, se ei kuitenkaan ole selvitysalueella selvästi havainnoitavissa oleva maisematekijä. Merkittävimmiksi kulttuurimaisemiksi nousevatkin alueella edelleen viljeltävät pellot sekä luonnonsuojelualueet.

Selvityksen mukaan kaava-alueella sijaitsevat vedenpuhdistuslaitos sekä paperitehtaan rakennukset ovat osa alueen teollistumisen historiaa, mutta eivät ole selkeä osa Nokian muuta teollisuusmaisemaa. Vaikka Nokian teollisuuslaitosten valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö ulottuu osittain selvitysalueen itäosaan, ei tämä osa RKY-alueesta edusta Nokian teollisuuslaitosten merkittävintä kulttuuriympäristöä.

Nokian paperitehtaan alueen muinaisjäänneinventoinnissa (Mikroliitti Oy 2011) alueella ei havaittu mitään muinaisjäänneksiin viittaavaa.

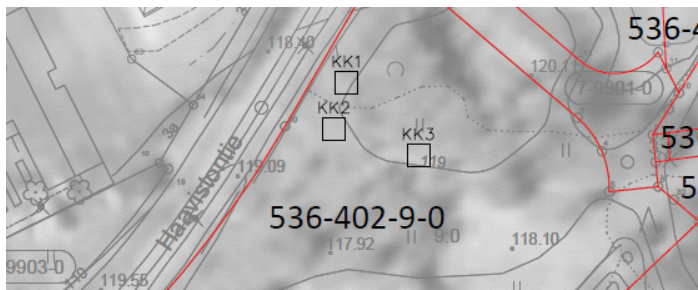
Pirkanmaan ELY-keskuksen päätöksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta mukaan Museovirasto on arvioinut, että hankkeeseen ei liity vedenalaisen kulttuuriperinnön selvitystarpeita. Hankkeesta ei todennäköisesti aiheudu merkittävää haittaa vedenalaiselle kulttuuriperinnölle.

2.1.5 Maaperä ja pilaantuneisuus

Sitowise oy:n vuonna 2019 laatiman Haaviston alueen maaperän pilaantuneisuuden tutkimusraportin mukaan entisen ampumaradan ja varastoalueen maaperästä ei löytynyt pilaantuneisuutta. Raportin mukaan maanrakennustöiden yhteydessä varastoalueelta mahdollisesti löytyvä rakennusjäte asfaltit, betonin ja tiilen kappaleet tulee toimittaa luvanvaraiseen sijoituspaikkaan.

Kuva: Kuvassa yllä ampumaradan näytepisteet ja kuvassa alla varastoalueen näytepisteet.

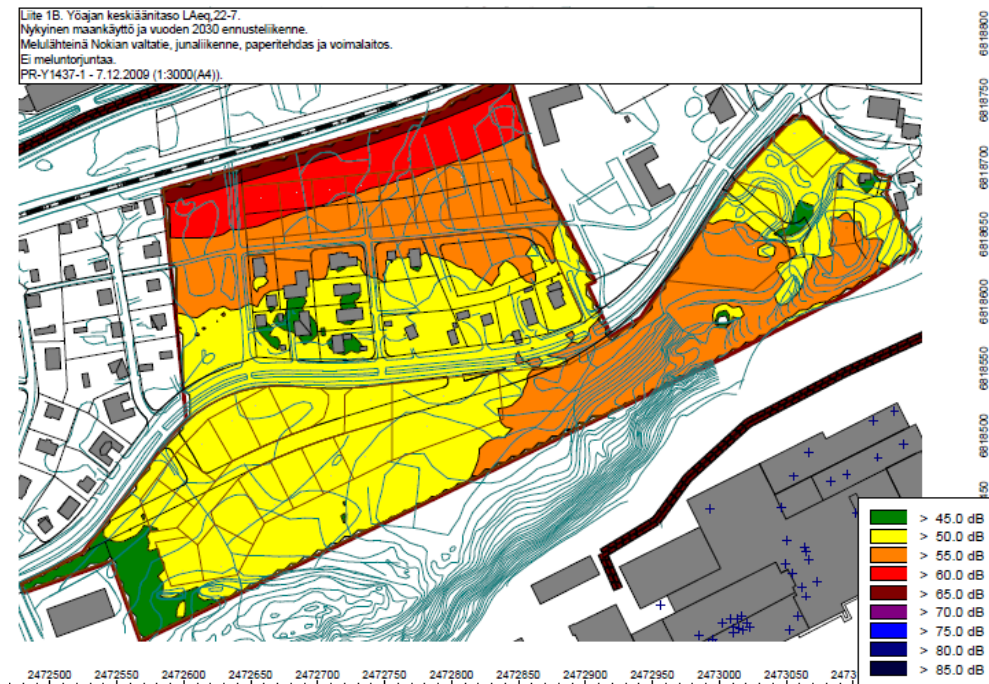
2.1.6 Ympäristöhäiriöt

Alueen merkittävimmät ympäristöhäiriöt ovat tehtaan ja lämpövoimalan sekä tie- ja junaliikenteen aiheuttamat melut.

Haaviston alueen meluselvityksen täydennys (Promethor Oy 2009) perusteella Haavistontien oikaisun asemakaavan muutoksessa päädyttiin, että alueelle ei osoiteta asumista.

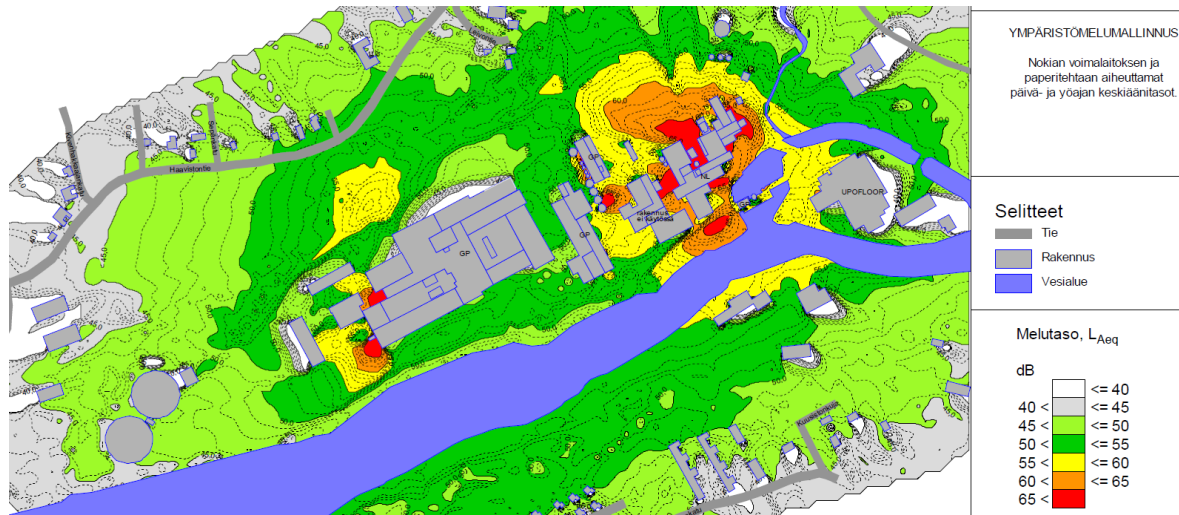

Kuva: Kuvassa alla on Haavistontien alueen melukartta

Georgia-Pacific Nordic Oy Nokian paperitehdas ympäristömeluselvitys (AX suunnittelu Oy 2009) ja Nokian lämpövoima Oy Nokian voimalaitos ympäristömeluselvitys (AX suunnittelu Oy 2009) osoittavat että laitosten meluvaikutus ulottuu lähimmille asuinalueille (Haavistontie, Leivontie ja Kalamiestenkatu) asti.

Kuva: Kuvassa alla on kartta teollisuuslaitosten aiheuttama melusta.

2.1.8 Maanomistus

Paperitehtaan alueen omistaa Oy Essity Finland Oy, jonka kanssa Nokian Vesi Oy on sopinut kaupasta paperitehtaan kiinteistön länsiosasta. Loppu osa alueesta on kaupungin omistuksessa.

2.1.9 Nokian uusi jätevedenpuhdistamo hanke

Suunniteltava uusi puhdistamo rakennetaan tehtaan puhdistamon välittömään läheisyyteen. Suunnitelman mukaan Nokian Vesi Oy lunastaa pehmopaperitehtaan nykyisen jätevedenpuhdistamon ja vastaa puhdistamon operoinnista. Tehtaan ympäristölupaan jää kuitenkin toiminnan jätevesienkäsittely- ja purku. Suunniteltavan jätevedenpuhdistamon tekniset ratkaisut ovat tässä suunnitteluvaiheessa yleissuunnittelutasoa, ja hankkeesta vastaavat tarkastelevat kahta ratkaisuvaihtoehtoa. Nokian Vesi Oy mitoittaa yhdyskuntajätevesien käsittelykapasiteetin asukasvastineluvun 40 000 mukaan ja varautuu lisäksi käsittelemään Koukkujärven biolaitokselta tulevia mädätyksen esikäsiteltyjä rejektivesiä noin 120 000 tonnia vuodessa.

3 ASEMAKAAVALUONNOS

Paperitehtaan kiinteistön länsipää osoitetaan Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi ET. Loppu paperitehtaan alueesta osoitetaan Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi T. Haavistontien varressa olevalle alueelle osoitetaan Teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia TY.

T korttelialueelle osoitetaan 100 000 k-m² rakennusoikeutta ja TY korttelialueelle osoitetaan rakennusoikeutta tonttitehokkuudella $e = 0,6$. ET korttelialueelle osoitetaan rakennusoikeutta 45 000 k-m². TY korttelialueelle osoitetaan kerrosluvuksi II ja T korttelialueella rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasemaksi + 124 mpy ja ET korttelialueella rakennuksen julkisivun vesikaton leikkauspinnan enimmäiskorkeudeksi 20 m.

4 ASEMAKAAVAEHDOTUS

5 ASEMAKAAVAN VAIKUTUKSET

Asemakaavan vaikutukset arvioidaan MRA 1 §:n mukaisesti. Suunniteltava jätevesipuhdistamo vastaa maakuntakaavan osoittamaa maankäyttöä. Pirkanmaan ELY-keskuksen päätöksen ympäristövaikutusten arviointineuottelyn soveltamisesta mukaan käytettävissä olevilla tiedoilla hanke ei todennäköisesti haittaa merkittävästi nykyistä maankäyttöä sen ennalta tunnistetulla vaikutusalueella.

Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön:

Kaava-alueen muutoksilla nykyiseen asemakaavaan verrattuna merkittävin vaikutus on se että Nokian puhdistamolle saadaan uusi entistä parempi sijaintipaikka. Uudesta puhdistamosta rakennetaan suljettu laitos joka ei päästä hajuhaittoja kuin poikkeustilanteessa. Puhdistamon etäisyys olemassa olevasta asutuksesta kasvaa huomattavasti ja vähentää edelleen poikkeustilanteen mahdollisia haitallisia vaikutuksia asutukselle.

Alueen pahimmat ympäristöhaitat ovat rata- ja liikennemelu sekä teollisuuslaitosten prosessimelu. Nyt tehtävä kaavamuutos ei laajenna teollista toimintaa eikä lisää prosessimelua nykyisestä. Paperitehtaan pitkään olleen suunnitelman tuotevaraston rakentamiseksi mahdollisesti toteutuessa rakennus voi toimia melusuojana asutukseen päin. Samoin Haaviston KTY korttelialueiden rakentuminen tuo melusuojaan Haavistontien asutukselle.

Pirkanmaan ELY-keskuksen päätöksen mukaan Uusi jätevedenpuhdistamo ei käytettävissä olevilla tiedoilla todennäköisesti aiheuta yksistään merkittävää melua ympäristöön normaalin toiminnan aikana päiväaikaan tai yöaikaan, mutta tietoihin liittyy olennaista epävarmuutta yhteismelusta tehdasalueen muun toiminnan kanssa.

Suunniteltavan hankkeen todennäköisellä vaikutusalueella paikalliseen ilmanlaatuun, melutilanteeseen ja ääniympäristöön vaikuttavat nykyisen tehdasalueen toiminnot. Hankealueen lähialueella ilmanlaatuun vaikuttavat erityisesti tehdasalueen toiminnot ja siihen liittyvät kuljetukset ja kolmivuorossa työn henkilöautoliikenne. Melun leviämistä tehdasalueella erityisesti pohjoiseen estää tehokkaasti korkea jyrkänne. Toisaalta sijainti vesistön rannalla edistää melun leviämistä laajemmalle alueelle ympäristöön. Tehdasalueelle on merkittävästi raskasta liikennettä. Tehdasalueen aiheuttamat keskimääräiset yhteismelutasot ympäristössä lähimmillä asuinalueilla on nykyisin yöajan melutason ohjearvojen tasolla. Ks. yhteisvaikutukset/melu edellä Ääniympäristö on jo nykyisin teollinen, joten muutos ääniympäristöön ei ole merkittävä. Lähin ympäristö on tehdasaluetta, joten puhdistamon rakentamisaikainen melu ei yksistään todennäköisesti muodostu merkittäväksi. Nokian Vesi Oy:n putkilinjojen rakentamisaikainen melu tehdasalueen ulkopuolella ei ole pitkäaikaista yhdessä putkilinjan kohdassa, joten haitta ei todennäköisesti muodostu merkittäväksi asutukselle tai mahdollisille herkille kohteille.

Haavistontien oikaisua varten katualuetta laajennetaan niin että sen kevyenliikenteen väylän voi oikaista myös kulkemaan samalla puolella katua.

Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon:

Alueella ei ole pohjavesialuetta. Kaavassa ei tapahdu oleellisia muutoksia Kullaanvuoren geologisesti merkittävällä kallioalueella.

Pirkanmaan ELY-keskuksen päätöksen mukaan suunniteltavan, nykyaikaista teknistä ratkaisua vastaavan jätevedenpuhdistamon yhdyskuntajätevesien ja pehmopaperi tehtaan jätevesien yhteinen vesistökuormitus Nokianvirrassa ja alempana Kokemäenjoen vesistössä ei muodostu todennäköisesti merkittäväksi.

Suunniteltavan jätevedenpuhdistamon hajuhaittojen hallinta vastaa tehokuudeltaan vähintään Nokian Koukkujärven bioratkaisun YVA-menettelyssä arvioidun laitoksen teknisiä ja toiminnallisia ratkaisuja. Suunniteltava laitoksen normaali toiminta ei todennäköisesti aiheuta merkittävää hajuhaittaa myöskään nyt suunniteltavan sijaintipaikan vaikutusalueella. Hankkeesta vastaava suunnittelee samaan aikaan Koukkujärven YVA-menettelyn arvioinnissa olleelle hankealueella esikäsittelylaitosta, joka ottaa käsittelyyn Pirkanmaan jätehuolto Oy:n mädättämön rejektivedet kuten YVA-menettelyn hankkeessa ja ottaa siellä vastaan Nokian kaupungin alueen sako- ja umpikaivolietteet. Nokianvirran tehdasalueelle suunniteltavaan hankkeeseen ei siten liity näitä hajuhaittaa aiheuttavia käsittelyjä ja kuljetuksia asutuksen lähellä.

Hankkeesta vastaavien mukaan hajun hallinta ja käsittely tulee vastaamaan nykytekniikkaa, ja hankkeesta vastaavilla on suunnittelussa käytettävissä useita uusimpia tekniikoita. Hajunkäsittelyn poistoilmat johdetaan hajunkäsittelyn jälkeen piippuun, joten häiriötilanteissa tehdasalueen pohjoisreunan kalliojyrkänteiden päällä tai vastarannan jyrkänteiden päällä olevaan asutukseen kohdistuvat haitat eivät ole täysin poissuljettuja. Hankkeesta vastaavien keinoilla häiriötilanteet eivät ole kuitenkaan toistuvia, pitkäaikaisia tai muutoinkaan todennäköisiä. Jätevedenpuhdistamon hajuhaitat eivät muodostu todennäköisesti merkittäviksi normaalitoiminnan tai häiriötilanteiden aikana.

Käsittellyt yhdyskuntajätevedet purettaisiin Nokianvirtaan suunnitelmien mukaan joko Kullaanvuoren nykyisestä purkupaikasta tai teollisuustontilta Essity Oy:n teollisuuslaitoksen purkuputken läheltä. Tehtaan teollisuusjätevesien purkupaikka säilyy ennallaan. Nokian bioratkaisun YVA-menettelyssä arvioidun mukaan vastaavanlaiset jätevedet ja purkupaikat ja niitä vastaavat yhteisvaikutukset Nokianvirrassa ja Kokemäenjoen vesistössä

eivät todennäköisesti muodostuisi merkittäviksi normaali- tai häiriötilanteissa. Hankkeesta vastaavat esittävät lisäksi, että teollisuusjätevesien muovin poistamiseen tehdään ja jätevedenpuhdistuksessa etsitään ratkaisuja. Nokian Vesi Oy:n mukaan suunniteltavan jätepuhdistamon nykyaikainen tekninen ratkaisu mahdollistaisi lähtökohtaisesti lääkeainejäämien poistamisen jätevesistä. Hankkeesta vastaavat etsivät suunniteltavalla hankkeella yhteisiä hyötyjä kuten ratkaisu, jossa mm. uuden puhdistamon tekninen toimintavarmuus ja tehokkuus sekä jätevesien käsittelyn asiantuntemus vähentävät molempien vesistökuormitusta nykyisestä. Suunniteltavan, nykyaikaista teknistä ratkaisua vastaavan jätevedenpuhdistamon yhdyskuntajätevesien ja pehmopaperi tehdään jätevesien yhteinen vesistökuormitus Nokianvirrassa ja alempana Kokemäenjoen vesistössä ei muodostu todennäköisesti merkittäväksi.

Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin:

Kaavamuutoksella ei ole oleellisia vaikutuksia kasvi- ja eläinlajeihin taikka luonnon monimuotoisuuteen koska alue on jo pääosin rakennettu eikä luonnontilassa. Rakentamattomilla korttelialueilla ei ole havaittu merkittäviä luontoarvoja.

Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen:

Nokian jätevedenpuhdistamon uusi sijainti säästää siirtoputkien rakentamisen Kullaanvuorelta Koukkujärvelle ja takaisin purkuputkena. Se vähentää merkittävästi johtorakentamista keskustajaman alueella. Lisäksi siirtoputket olisivat tarvinneet useita pumppaamoja. Tämä ratkaisu on rakennettavissa huomattavasti toimintavarmemmaksi.

Suunnitellun hankkeen kuljetukset ja henkilöliikenne eivät aiheuta todennäköisesti merkittäviä haitallisia vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia liikenteeseen tai liikenneturvallisuuteen.

Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön:

Pirkanmaan ELY-keskuksen päätöksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta mukaan Ennalta arvioiden nykyisen teollisuuskiinteistön täydentäminen suunnitelmien mukaisella jätevedenpuhdistamolla ei todennäköisesti aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia alueen tärkeisiin rakennetun ympäristön ja maiseman arvoihin, kun otetaan huomioon hankkeesta vastaavan esittämä mahdollisuus ja valmius estää haittoja.

Nokian uusi jätevedenpuhdistamo sijoittuu ennestään rakentamattomalle osalle nykyistä tehdaskiinteistöä. Siitä on tarkoitus tehdä laadukas ja maisemaan sopiva rakennus, joten vaikutukset maisemaan ja lähiympäristöön ovat myönteiset.

Pirkanmaan ELY-keskuksen päätöksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta mukaan Museovirasto on arvioinut, että hankkeeseen ei liity vedenalaisen kulttuuriperinnön selvitystarpeita. Hankkeesta ei todennäköisesti aiheudu merkittävää haittaa vedenalaiselle kulttuuriperinnölle eikä arkeologiseen perintöön.

Vaikutukset elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen:

Uusi rakentaminen toimii markkinaehtoisesti. Julkiset urakat kilpailutetaan lainsäädännön edellyttämällä tavalla ja yksityiset omalla tavallaan.

Vaikutukset ilmastoon, ilmastomuutoksen hillintään ja luonnonvarojen käyttöön:

Pirkanmaan ELY-keskuksen päätöksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta mukaan lähtökohtaisesti voidaan olettaa, että nykytekniikkaan perustuva uusi laitos on myös ilmastomuutoksen hillinnän kannalta mahdollisimman myönteinen ratkaisu. Uusi sijoittumispaikka verrattuna aiemmin suunniteltuun Koukkujärven tonttiin säästää jäteveden pumppauksen yli 70 metriä korkeammalle ja yli 4 km päähän. Se säästää merkittävän määrän energiaa ja putkistorakentamista.

Hankkeesta vastaavat ovat pääosin riittävästi varautuneet ilmastomuutoksesta mahdollisesti hankkeeseen kohdistuviin uhkiin. Yleinen ja hanketyyppikohtainen tieto ilmastomuutokseen sopeutumisesta tarkentuu, ja kulloinkin ajantasainen käytettävissä oleva tieto on olennaista ottaa huomioon suunnittelussa.

Suunniteltavan hankkeen rakentamisella on todennäköisesti vaikutuksia uusiutuvien ja uusiutumattomien luonnonvarojen kestävään käyttöön. Tässä suunnitteluvaiheessa ei ole käytettävissä tietoja rakentamisen vaikutuksista alkuperäisten luonnonvarojen käyttöön ja mahdollisuuksista käyttää niitä korvaavia materiaaleja. Yhdyskuntajätevesilietteet toimitetaan Koukkujärven mädättämöön ja sen kautta hyötykäyttöön materiaana ja tehtaan jätevesien lietteet hyödynnetään energiana. Hankkeesta vastaavien esittämä onnettomuuksiin ennalta varautuminen säästää osaltaan luonnonvaroja.

Pehmopaperitehdas on lähtökohtaisesti luonnonvaroja säästävää kiertotaloutta. Hankealue ei sijaitse arvokkaalla kallioalueella, mutta lähellä sijaitsee maakuntakaavassa osoitettu valtakunnallisesti arvokas Kullaanvuoren kallioalue vain noin 200 metrin etäisyydellä. Ennalta arvioiden hankkeella ei ole haitallisia vaikutuksia geologisesti arvokkaaseen Kullaanvuoreen.

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Asemakaavaa aletaan toteuttaa asemakaavan saatua lainvoiman. Jätevedenpuhdistamolle haetaan rakennuslupa pian kaavan saatua lain voiman. Muun alueen rakentuminen kestää viisi - kymmenen vuotta.

Nokiolla 9.11.2020, Jorma Hakola projektiarkkitehti